

ТЕЗОРО БРОКЕР

Брокерско-дилерско друштво
Члан Београдске берзе и ЦР ХОВ

ПОЛИТИКА ИЗВРШЕЊА НАЛОГА КЛИЈЕНТА

Београд, децембар 2022. године

На основу члана 415. Закона о тржишту капитала („Сл. гласник РС“, бр.129/2021, у даљем тексту: Закон) и члана 43. Правилника о правилима поступања инвестиционог друштва приликом пружања услуга ("Службени гласник РС", бр. 77/2022), директор Брокерско-дилерског друштва ТЕЗОРО БРОКЕР ад Београд, дана 28.12.2022. године, доноси

ПОЛИТИКУ ИЗВРШЕЊА НАЛОГА КЛИЈЕНТА

Значење појмова

Организатор тржишта – односно берза: лица која управљају, односно воде пословање регулисаног тржишта, а која могу бити и само регулисано тржиште.

Београдска берза а.д. Београд – правно лице које, на основу дозволе Комисије за хартије од вредности, управља односно обавља делатност у вези са функционисањем регулисаног тржишта и мултилатералне трговачке платформе (МТП).

Клијент – правно или физичко лице којем Друштво пружа инвестициону, односно додатну услугу, као и лице које може постати клијент Друштва (потенцијални клијент).

Регулисано тржиште – мултилатерални систем који организује, односно којим управља организатор тржишта и који омогућава и олакшава спајање интереса трећих лица за куповину и продају финансијских инструмената у складу са његовим обавезујућим правилима и на начин који доводи до закључења уговора у вези са финансијским инструментима укљученим у трговање по његовим правилима у систему, има дозволу и редовно послује у складу са Законом.

Мултилатерална трговачка платформа (МТП) – вишестрани систем којим управља организатор тржишта или инвестиционо друштво и који унутар система И у складу са обавезујућим правилима повезује понуду за куповину И понуду за продају финансијских инструмената висе заинтересованих трећих лица на начин који доводи до закључења уговора, у складу са Законом.

ОТЦ тржиште – децентрализован систем секундарно трговања изван регулисаног тржишта, МТП-а И ОТП-а који нема организатора тржишта и који подразумева директно преговарање између продавца и купца финансијских инструмената у циљу закључења трансакције посредством инвестиционог друштва са дозволом у складу са Законом.

Врсте налога према:

(1) врсти трансакције: налог за куповину или налог за продају финансијских инструмената;

(2) цени:

- налог са лимитираном ценом - налог који се извршава по цени наведеној у налогу или по цени која је за клијента повољнија;
- тржишни налог - налог који се извршава по најповољнијој могућој цени у тренутку пристизања налога на тржиште;

(3) *времену трајања:*

- *дневни налог (престаје да важи на крају трговачког дана на тржишту на којем је налог испостављен),*
- *налог до дана (са роком трајања од најдуже 90 дана),*
- *налог до опозива (могућност опозива за целу или за неизвршену количину која је предмет куповине/продаје финансијских инструмената у периоду од 90 дана од дана испостављања налога).*

Поред основних врста налога клијенти могу Друштву испостављати и друге врсте налога са посебним условима извршења предвиђене актима организатора тржишта као што су налози: све или ништа тренутно (fill or kill – FOK), све или делимично тренутно (immediate or cancel - IOC), налог са скривеном укупном количином (iceberg), стоп налог, налог за блок трговање, на отварању (at the open – ATO) на затварању (at the cancel – ATC) и друге врсте налога.

Извршење налога за рачун клијента подразумева активности у вези са закључењем уговора за куповину или продају једног или више финансијских инструмената за рачун клијента

Место извршавања налога – место извршења укључује уређено тржиште, мултилатералну трговачку платформу, организовану трговачку платформу, систематског интернализатора, организатора тржишта или неке друге осигураваче ликвидности или субјект који у страној земљи обавља сличну функцију као било који од претходно наведених субјеката

Клиринг и салдирање трансакције – поступак утврђивања међусобних обавеза купца и продавца финансијских инструмената у сврху размене финансијских инструмената и новца (клиринг) и реализација трансакције кроз завршни пренос финансијских инструмената и новца између купца и продавца (салдирање)

Члан 1.

У циљу пружања услуге извршења налога за рачун клијента, Друштво установљава и спроводи мере и системе за брзо и ефикасно извршење налога клијента, те се овим Политикама дефинишу елементи којима би у највећем могућем броју случајева требао бити постигнут најповољнији исход за клијента што подразумева поступање Друштва са пажњом доброг стручњака, а све сагласно важећим прописима и актима Друштва.

Друштво не гарантује да ће у свакој ситуацији бити у могућности да пружи најповољније извршење сваког појединог налога, већ да овом Политиком дефинише елементе којима би у највећем броју случајева требао бити постигнут најбољи могући ефекат по клијента.

ПОЛИТИКА ИЗВРШЕЊА НАЛОГА

Члан 2.

Друштво је дужно да установи и спроведе ефикасне механизме и процедуре за извршавање налога клијената и постизање најбољих ефеката по клијента.

Друштво клијентима пружа одговарајуће информације о својим процедурама извршења налога, којима се јасно, довољно детаљно и на начин који клијенти могу лако разумети, објашњава како ће и где Друштво извршавати налоге за клијента.

Друштва је дужно да добије претходну писану сагласност клијената за процедуре извршења налога.

Када процедуре извршења налога предвиђају могућност извршења налога ван места трговања, Друштво је дужно да пре извршења налога ван места трговања добије претходну изричиту сагласност клијента. Друштво може сагласност да добије било у виду уопштеног уговора или сагласност може бити дата за сваку појединачну трансакцију.

Процедуре извршавања налога за сваку класу финансијског инструмента садрже податке о различитим местима за извршење налога клијената и чиниоцима који утичу на избор одговарајућег места извршења налога, а обухватају најмање она места која инвестиционом друштву омогућавају да постигне најбоље могуће резултате приликом извршења налога клијената.

Члан 3.

Ова Политика извршења налога примењује се на све финансијске инструменте за које је Друштво добило дозволу за обављања финансијских услуга од стране Комисије за хартије од вредности.

Списак финансијских инструмената за које Друштво обавља послове извршавања и преноса налога дефинисан је Правилима и процедурама пословања Друштва који су доступни у просторијама Друштва као и на интернет страници Друштва.

Уколико дође до промене финансијских инструмената за које Друштво обавља послове пријема и преноса налога, Друштво је дужно да о томе обавести клијента.

Члан 4.

Политике извршења налога садрже:

- 1) информације о значају који Друштво придаје факторима релевантним за извршење налога, а у складу са критеријумима прописаним овим правилником, односно поступком и начином на који Друштво утврђује значај тих фактора;
- 2) информације о различитим местима на којима Друштво извршава налоге клијената и факторима који утичу на избор одговарајућег места за извршење налога и то за сваку класу финансијског инструмента;
- 3) упозорење да свако посебно упутство клијента, с обзиром на факторе који су обухваћени тим упутством, може онемогућити Друштво да, када извршава налог тог клијента, предузме кораке које је прописало у Политици извршавања налога у сврху постизања најповољнијег исхода за клијента.

Члан 5.

Друштво клијентима благовремено и пре пружања услуге доставља следеће појединости о својој политици извршавања налога:

- 1) оцену релативне важности коју Друштво приписује факторима који се могу узимати у обзир при утврђивању најбољег исхода, с обзиром на величину и врсту налога и

категорију клијента или поступак којим друштво одређује релативну важност наведених фактора;

- 2) попис места извршења за које Друштво сматра да су подобна за трајно постизање најповољнијег могућег исхода при извршавању налога клијента, уз навођење места извршења која се користе за сваки разред финансијских инструмената, за налоге малих инвеститора, налоге професионалних инвеститора и трансакције финансирања хартија од вредности;
- 3) попис фактора који се користе за одабир места извршења, укључујући квалитативне факторе, на пример системе поравнања, системе за прекид трговања, предвиђене активности или било које друге релевантне елементе и релативну важност сваког фактора. Информације о факторима који се користе за одабир места извршења морају бити у складу с контролама које Друштво користи при преиспитивању примерености његове политике и мера како би клијентима доказало да се трајно постиже најповољније извршење;
- 4) на који се начин фактори извршења (на пример – цена, трошкови, брзина, вероватност извршења и други релевантни фактори) сматрају делом мера које су довољне за постизање најповољнијег могућег исхода за клијента;
- 5) ако је то примењиво, информације о томе да Друштво налоге извршава изван места трговања, последице (на пример – ризик друге уговорне стране који произлази из извршења изван места трговања, као и, на захтев клијента, додатне информације о последицама тих начина извршења);
- 6) јасно и истакнуто упозорење да посебна упутства клијента могу спречити Друштво да предузме мере које је осмислило и применило у оквиру своје политике извршавања налога како би се остварио најповољнији могући исход при извршавању наведених налога у вези с елементима који су обухваћени тим упутствима;
- 7) сажетак поступка одабира места извршења, коришћене стратегије извршења, поступци који се користе за анализу квалитета оствареног извршења и начини на који друштва прате и проверавају да се за клијенте остварио најповољнији могући исход.

Извршење налога

Члан 6.

Друштво је дужно да клијенту одмах, а најкасније следећег радног дана од дана пријема налога, путем трајног медија, достави обавештење о:

1. времену и месту пријема налога, измене или опозива налога;
2. прихватању или одбијању извршења налога, уз навођење разлога одбијања извршења.

Члан 7.

При спровођењу налога клијента Друштва испуњавају следеће услове:

- обезбеђују да се налози извршени за рачун клијената без одлагања и исправно евидентирају и алоцирају;
- извршавају иначе упоредиве налоге клијента према следу прихватања налога и без одлагања, осим ако то онемогућују карактеристике налога или преовлађујући тржишни услови или ако интереси клијента захтевају другачије поступање;
- без одлагања извештавају малог инвеститора о свим битним потешкоћама које су релевантне за уредно извршавање налога чим за њих сазнају.

Ако је одговорно за надгледање или организацију намирења извршеног налога, Друштво предузима све разумне мере како би обезбедило да се сви финансијски инструменти или новчана средства клијента, примљени за намирење тога извршеног налога, благовремено и уредно испоруче на рачун одговарајућег клијента.

Друштво не сме злоупотребити информације у вези с неизвршеним налозима клијената и предузима све оправдане мере како би спречило да његова релевантна лица злоупотребе такве информације.

Члан 8.

Друштво је дужно да одбије извршење налога за куповину, односно продају и да о томе, без одлагања, обавести Комисију за хартије од вредности, уколико има разлога за основану сумњу да би извршењем таквог налога:

1. биле прекршене одредбе Закона или закона којим се уређује спречавање прања новца и финансирање тероризма;
2. било учињено дело кажњиво по закону као кривично дело, привредни преступ или прекршај.

Приликом утврђивања околности из става 1. овог члана, Друштво може користити сопствене информације, односно информације које добије од својих клијената или потенцијалних клијената, осим уколико има сазнања или би требало да има сазнања да су такве информације очигледно застареле, нетачне или непотпуне.

Члан 9.

Друштво може да одбије извршење налога клијента:

1. за куповину, уколико утврди да на новчаном рачуну клијента нема довољно средстава потребних за измирење обавеза насталих по основу извршења тог налога;
2. за продају, уколико утврди да клијент на рачуну финансијских инструмената нема довољно инструмената потребних за измирење обавеза насталих по основу извршења налога.

Друштво није дужно да одбије извршење налога у случају из ст 1. овог члана, уколико се налог клијента може извршити:

1. од реализованих, а несалдираних трансакција;
2. давањем зајма клијенту од стране Друштва, а на основу важећих прописа;
3. позајмљивањем финансијских инструмената у складу са правилима која уређују позајмљивање финансијских инструмената.

Политика најповољнијег исхода за клијента

Члан 10.

Друштво је дужно да предузме све неопходне активности како би при извршењу налога постигло најбољи могући ефекат по клијента с обзиром на цену, трошкове, брзину, могућност извршења, салдирање, величину, природу и све остале чиниоце у вези са извршењем налога, с тим што када клијент изда посебна упутства у вези са трансакцијом, инвестиционо друштво извршава налог према тим упутствима.

Члан 11.

Поступајући с пажњом доброг стручњака, Друштво је дужно да предузме све разумне кораке

за постизање најповољнијег исхода при извршавању налога клијента.

Политика извршавања налога у сврху постизања најповољнијег исхода за клијента, спроводи се узимањем у обзир следећих фактора релевантних за извршење налога клијента:

1. цене финансијског инструмента;
2. трошкова, брзине и могућности извршења;
3. трошкова, брзине и вероватноће салдирања;
4. величине, врсте и природе налога;
5. свих других околности релевантних за извршење налога.

Значај фактора релевантних за извршење налога клијента, Друштво утврђује узимањем у обзир следећих критеријума:

1. карактеристике клијента, укључујући и његово разврставање на професионалног и малог клијента;
2. карактеристике налога клијента;
3. карактеристике финансијског инструмента на који се налог односи;
4. карактеристике места трговања на којима се налог може извршити.

Члан 12.

Друштво испуњава своју обавезу извршења налога под најповољнијим условима за клијента у мери у којој извршава налог или посебно обележје налога поштујући посебна упутства клијента које се односе на налог или на посебно обележје налога.

Друштво не структурира или урачунава своје провизије на начин који би довео до некоректне дискриминације међу местима извршења.

При извршавању налога или доношењу одлуке о трговању ОТЦ производима укључујући нестандардизоване производе, Друштво проверава фер вредност цене предложене клијенту тако што прикупља тржишне податке коришћене за процену цене таквог производа и, према потреби, пореди га са сличним или упоредивим производима.

Члан 13.

Уколико клијент има посебна/изричита упутства у вези са извршавањем налога, Друштво није дужно да се придржава елемената за процену најповољнијег извршења налога клијента који је дефинисан овом Политиком, већ поступа у складу са изричитим упутством клијента под условом да је то упутство дато у складу са прописима и да је налог примљен на један од начина на који се примају налози клијената.

У случају из става 1. овог члана, Друштво и клијент ће сматрати да је Друштво испунило обавезу извршења налога под најповољнијим условима.

Уколико клијент има посебне захтеве само у погледу појединих елемената за процену извршења налога под најповољнијим условима у складу са овим правилником, Друштво је дужно да поступи по таквим изричитим захтевима под условима из става 1. овог члана. У односу на остале елементе налога Друштво је дужно да поступа у складу са одредбама ове Политике.

Члан 14.

Друштво својим клијентима достављају информације о политици пријема и преноса налога, као и одговарајуће информације о Друштву и његовим услугама и субјектима одабранима за имплементацију извршења. Друштво редовно прати ефикасност наведене политике, а посебно прати квалитет извршења од стране других субјеката и, када је то примерено, исправља недостатке. Друштво најмање једанпут годишње преиспитује ту политику и мере. То се преиспитивање спроводи и сваки пут када наступи битна промена која утиче на способност Друштва да настави постизати најповољнији могући исход за своје клијенте.

Извршење налога малог клијента

Члан 15.

Извршење налога малог клијента ради постизање најповољнијег исхода, Друштво утврђује у односу на укупне трошкове трансакције, који обухватају:

1. цену финансијског инструмента;
2. све трошкове директно повезане са извршењем налога које сноси клијент, који укључују провизије, односно накнаде:

- места трговања,
- за клиринг и салдирање трансакције,
- инвестиционог друштва,
- које се плаћају трећим лицима која су укључена у извршење налога.

Упознавање малог клијента са политиком извршења налога обавезно је у писаном облику или другом трајном медију ако је та опција предвиђена уговором са клијентом.

Извршење налога професионалног инвеститора

Члан 16.

Приликом извршења налога професионалног клијента Друштво може додатно да узме у обзир величину и врсту налога, брзину и вероватност извршења и салдирања, као и све друге околности за које Друштво сматра да представљају најповољније извршење.

Друштво може дати предност вероватноћи извршења узимајући у обзир величину и природу налога, карактеристике финансијског инструмента и место извршења.

Место трговања

Члан 17.

Места извршавања налога клијентата могу бити: уређено тржиште, мултилатерална трговачка платформа, организована трговачка платформа, систематски интернализатор, организатор тржишта или неки други осигуравачи ликвидности или субјект који у страниј земљи обавља сличну функцију као било који од претходно наведених субјеката.

Друштво је дужно да упозори клијента на могућност да налози могу бити извршени и ван регулисаног тржишта односно МТП. У том случају Друштво прихвата само лимитиране налоге клијентата, обзиром да изван уређених тржишта није могуће гарантовати континуирану и довољну понуду и тражњу за одређеним финансијским инструментом која би била задовољавајућа за очекивано извршавање тржишних налога.

Извршење налога са лимитом

Члан 18.

Када Друштво од клијента прими налог са лимитом у вези са акцијама које су укључене у трговање на регулисано тржиште или којима се тргује на месту трговања, а који није одмах извршен или извршив према тренутно преовлађујућем стању на тржишту, дужно је да предузме мере за извршење налога у најкраћем року и одмах објави налог са лимитом на начин који ће га учинити лако доступним осталим учесницима тржишта, осим уколико клијент није изричито дао другачија упутства.

Сматра се да Друштво испуњава ову обавезу ако проследи клијентов налог са лимитом на место трговања. Обавеза објављивања налога са лимитом не примењује се на налог који је велик по обиму у односу на нормалну тржишну величину и за који је Комисија за хартије од вредности уклонила обавезу објављивања информација о тренутним ценама понуде и потражње, у складу са одредбама Закона.

Члан 19.

Налог са лимитом клијента за акције које су уврштене за трговање на уређеном тржишту или којима се тргује на месту трговања, који није одмах извршен по преовладавајућим тржишним условима у складу са Законом, сматра се јавно доступним када је Друштво поднело налог на извршење на уређеном тржишту или мултилатералној трговачкој платформи или је налог објавио пружалац услуга доставе података који се налази у некој држави чланици те се тај налог може једноставно извршити чим то буде могуће на основу тржишних услова.

Предност појединих уређених тржишта и мултилатералних трговачких платформи утврђује се у складу с политиком извршавања налога Друштва, како би се осигурало извршење на основу тржишних услова чим то буде могуће.

Члан 20.

На неким тржиштима могуће је извршавати налоге са посебним условима чије извршење омогућава техничко-оперативна инфраструктура тржишта, уговорних партнера и Друштва.

Посебни услови налога могу бити налог са скривеном количином, стоп налози и др.

Посебни услови приликом испостављања врста налога из става 1. овог члана сматрају се изричитим упутством клијента, тако да је Друштво извршавањем налога са посебним условима испунило своју обавезу извршавања налога под најповољнијим условима за клијента.

Придруживање налога

Члан 21.

Друштво не сме извршавати налог клијента или трансакцију за властити рачун придруживањем налогу неког другог клијента, осим ако су испуњени следећи услови:

- 1) није вероватно да ће придруживање налога и трансакција штетити било којем клијенту чији се налог придружује;
- 2) сваки клијент чији се налог придружује извештава се да му ефекат придруживања може штетити у односу на појединачни налог;
- 3) успоставља се и ефикасно спроводи политика алокације налога којом се довољно прецизно предвиђа коректна алокација придружених налога и трансакција,

укључујући и начин на који обим и цена наведена у налогу одређују алокацију и поступање с делимичним извршењима.

Ако придружује налог једном или више налога других клијената и тај придружени налог је делимично извршен, Друштво алоцира повезане трансакције у складу са својом политиком алокације налога.

Праћење ефикасности политике извршавања налога

Члан 22.

Друштво је дужно да:

- прати ефикасност процедура извршавања налога како би на време идентификовало и отклонило недостатке уколико их има;
- редовно процењује да ли се на местима извршења налога наведеним у процедурама о извршењу налога постижу најбољи резултати за клијенте и да ли је потребно извршити измене у постојећим процедурама узимајући у обзир, између осталог, информације које се објављују у односу на податке о цени, трошковима, брзини и вероватноћи извршења за појединачне финансијске инструменте;
- обавештава клијенте о свим значајним променама у вези са начином или процедурама извршења налога;
- докаже клијентима, на њихов захтев, да су извршили њихове налоге у складу с процедурама Друштва о извршењу налога и да Комисији на њен захтев докажу усклађеност са овим чланом.

Евиденције

Члан 23.

Друштво је дужно да води књигу налога у коју се, одмах по пријему, уписују налози, укључујући и налоге који се преносе на извршење другом инвестиционом друштву, измене и опозиви налога.

Друштво је дужно да књигу налога води у електронском облику, на начин који спречава накнадну измену унетих података.

Књига налога, нарочито, садржи следеће податке:

1. име и презиме/пословно име или друга ознака клијента;
2. име и презиме/пословно име или ознака лица која заступају клијента;
3. редни број налога;
4. датум и тачно време пријема налога, измене и опозива налога;
5. идентификациону ознаку финансијског инструмента;
6. цену финансијског инструмента и ознаку валуте у којој је изражена цена;
7. количину финансијског инструмента;
8. куповну, односно продајну ознаку;
9. природу налога уколико се не ради о продајном или куповном налогу;
10. врсту налога;
11. статус налога;
12. све остале појединости, услови и упутства у вези са извршењем налога.

Када Друштво преноси налоге на извршење другом инвестиционом друштву, књига налога садржи и:

1. име и презиме/пословно име или другу ознаку клијента;
2. пословно име или другу ознаку инвестиционог друштва којем је налог пренет;
3. датум и тачно време преноса налога, односно измене налога;
4. услове преноса налога.

Члан 24.

Друштво води и чува на располагању Комисији за хартије од вредности барем евиденцију о појединостима, одмах након што прими налог клијента или донесе одлуку о трговању у мери у којој се те појединости примењују на предметни налог или одлуку о трговању.

У односу на сваки налог који прими од клијента и у односу на сваку донету почетну одлуку о трговању, Друштво води, чува и по захтеву даје Комисији за хартије од вредности барем евиденцију о појединостима у складу са Упутством Комисије за хартије од вредности, у оној мери у којој се те појединости примењују на предметни налог или одлуку о трговању.

Члан 25.

Друштво води евиденцију о спроведеним проценама подобности која укључује следеће:

1. резултат процене подобности;
2. сва упозорења која су дата клијенту ако су инвестициона услуга или производ процењени као потенцијално неподобни за клијента, да ли је клијент затражио извршење трансакције упркос упозорењу и, ако је то примењиво, да ли је Друштво прихватило захтев клијента да се трансакција изврши;
3. сва упозорења која су дата клијенту ако клијент није доставио довољно информација како би Друштво могло да изврши процену подобности као и да ли је клијент затражио извршење трансакције упркос упозорењу, односно да ли је Друштво прихватило захтев клијента да се трансакција изврши.

Ревизија политике извршења налога

Члан 26.

Друштво најмање једанпут годишње преиспитује Политику извршавања налога успостављену у складу Законом и своје мере извршавања налога.

То преиспитивање се спроводи и сваки пут када наступи битна промена, односно промена која утиче на способност Друштва да настави трајно да постиже најповољнији могући исход при извршењу налога својих клијената коришћењем места извршења укључених у његову политику извршавања налога. Друштво процењује да ли је настала битна промена и разматра увођење измена у погледу релативне важности фактора најповољнијег извршења у оквиру испуњења општег захтева о најповољнијем извршењу.

Информације о Политици извршавања налога морају се прилагодити зависно од разреда финансијског инструмента и врсти пружене услуге те морају садржати информације из ст. 3–9. члана 43. Правилника о правилима поступања инвестиционог друштва приликом пружања услуга.

Обавештавање клијента и давање сагласности клијента на политике извршења налога

Члан 27.

Друштво је дужно да клијентима пружа одговарајуће информације о својим процедурама извршења налога, којима се јасно, довољно детаљно и на начин који клијенти могу лако разумети, објашњава како ће и где Друштво извршавати налоге за клијента.

Друштво је дужно да добије претходну писану сагласност клијената за процедуре извршења налога.

Када процедуре извршења налога предвиђају могућност извршења налога ван места трговања, Друштво је дужно да пре извршења налога ван места трговања добије претходну изричиту сагласност клијента.

Друштво може сагласност да добије било у виду уопштеног уговора или сагласност може бити дата за сваку појединачну трансакцију.

Друштво је дужно да једном годишње, за сваку врсту финансијских инструмената, сачини резиме и објави пет најпрометнијих места извршења у погледу обима трговања на којима је извршавало налоге клијента у претходној години, као и податке о постигнутој ефикасности извршења.

Члан 28.

Друштво клијентима благовремено и пре пружања услуге доставља следеће појединости о својој политици извршавања налога:

1. оцену релативне важности коју Друштво приписује факторима које узима у обзир како би при извршењу налога постигло најбољи могући ефекат по клијента или поступак којим Друштво одређује релативну важност наведених фактора;
2. попис места извршења за које Друштво сматра да су подобра за трајно постизање најповољнијег могућег исхода при извршавању налога клијента, уз навођење места извршења која се користе за сваки разред финансијских инструмената, за налоге малих инвеститора, налоге професионалних инвеститора и трансакције финансирања хартија од вредности;
3. попис фактора који се користе за одабир места извршења, укључујући квалитативне факторе, на пример системе поравнања, системе за прекид трговања, предвиђене активности или било које друге релевантне елементе и релативну важност сваког фактора. Информације о факторима који се користе за одабир места извршења морају бити у складу с контролама које Друштво користи при преиспитивању примерености његове политике и мера како би клијентима доказало да се трајно постиже најповољније извршење;
4. на који се начин фактори извршења, на пример цена, трошкови, брзина, вероватност извршења и други релевантни фактори, сматрају делом мера које су довољне за постизање најповољнијег могућег исхода за клијента;
5. ако је то примењиво, информације о томе да Друштво налоге извршава изван места трговања, последице, на пример ризик друге уговорне стране који произлази из извршења изван места трговања, као и, на захтев клијента, додатне информације о последицама тих начина извршења;
6. јасно и истакнуто упозорење да посебна упутства клијента могу спречити друштво да предузме мере које је осмислило и применило у оквиру своје политике извршавања налога како би се остварио најповољнији могући исход при извршавању наведених налога у вези с елементима који су обухваћени тим упутствима;
7. сажетак поступка одабира места извршења, коришћене стратегије извршења, поступци који се користе за анализу квалитета оствареног извршења и начини на

који Друштво прати и проверава да се за клијенте остварио најповољнији могући исход.

Информације из сава 1. овог члана достављају се на трајном носачу података или путем интернет странице (када то не представља трајни носач података), под условом да су испуњени услови који се односе објављивање путем интернет странице.

Ако Друштво примењује различите накнаде зависно од места извршења, друштво довољно детаљно објашњава те разлике како би клијент могао разумети предности и недостатке одабира појединачног места извршења.

Ако Друштво позива клијенте да изаберу место извршења, достављају се коректне и јасне информације које не смеју доводити у заблуду како би се клијент спречио да изабере једно место извршења уместо другог само на основу политике о ценама коју Друштво примењује.

Друштво прима само плаћања трећих страна која испуњавају услове предвиђене Законом и клијенте извештавају о додатним подстицајима које Друштво може примити од места извршења. У информацијама се наводе накнаде које Друштво урачунава свим другим уговорним странама укљученима у трансакцију и ако се накнаде разликују зависно од клијента, у информацијама се наводе највеће накнаде или распон накнада које се могу наплатити.

У случају урачунавања накнаде више од једном учеснику у трансакцији, у складу са Законом, Друштво своје клијенте извештава о вредности свих новчаних или неновчаних користи које прима.

Ако клијент Друштву подноси разумне и сразмерне захтеве за информације о његовим политикама и мерама, као и начинима за њихова преиспитивања, Друштво у разумном року доставља јасан одговор.

Ако извршава налоге за мале инвеститоре, Друштво тим клијентима доставља сажетак релевантне политике с нагласком на укупне трошкове које носе. Сажетак садржи и линк за податке о цени, трошковима, брзини и вероватноћи извршења за појединачне финансијске инструменте објављене у складу са Законом, за свако место извршења које Друштво наводи у политици извршавања налога.

Објава информација

Члан 29.

Друштво објављује на годишњој основи информације у вези с налозима клијената који се извршавају на местима трговања или путем систематских интернализатора, организатора тржишта или неких других осигуравача ликвидности или субјеката који у страниој земљи обављају функцију сличну функцији коју обавља било који од претходно наведених субјеката.

Члан 30.

Друштво објављује пет најбољих места извршења у смислу обима трговања за све извршене налоге клијената по разреду финансијских инструмената. Информације које се односе на мале инвеститоре и професионалне инвеститоре објављују се, а у објаву нису укључени налози који се односе на трансакције финансирања хартија од вредности и она садржи следеће информације:

1. разред финансијских инструмената;

2. назив и идентификатор места извршења;
3. обим налога клијената који су извршени на том месту извршења изражен као проценат укупног извршеног обима;
4. број налога клијената који су извршени на том месту извршења изражен као проценат укупних извршених налога;
5. проценат извршених налога из тачке 4) овог става, који су били пасивни и агресивни налози;
6. проценат налога из тачке 4) овог става, који су били усмерени налози;
7. потврду о томе да ли је у просеку извршено мање од једне трансакције по радном дану у претходној години у том разреду финансијских инструмената.

Члан 31.

Друштво објављује пет најбољих места извршења у смислу обима трговања за све извршене налоге клијената који се односе на трансакције финансирања хартија од вредности по разреду финансијских инструмената. Објава садржи следеће информације:

1. обим налога клијената који су извршени на том месту извршења изражен као проценат укупног извршеног обима;
2. број налога клијената који су извршени на том месту извршења изражен као проценат укупних извршених налога;
3. потврду о томе да ли је Друштво у просеку извршило мање од једне трансакције по радном дану у претходној години у том разреду финансијских инструмената.

Члан 32.

Друштво објављује за сваки разред финансијских инструмената сажетак анализе и закључке до којих је дошло детаљним праћењем квалитета извршења оствареног на местима извршења на којима је претходне године извршило све налоге клијената. Информације укључују следеће:

1. објашњење релативне важности које је Друштво при процени квалитета извршења дало факторима извршења као што су цена, трошкови, брзина, вероватност извршења или било којим другим елементима, међу осталим квалитативним факторима;
2. опис сваке уске повезаности, сукоба интереса и заједничког власништва у односу на било које место извршења на којем су извршени налози;
3. опис свих посебних договора с било којим местом извршења у вези с исплаћеним или примљеним плаћањима и примљеним рабатима, попустима или неновчаном користи;
4. објашњење фактора који су довели до измене пописа места извршења уврштеног у политику извршења друштва, ако је до такве промене дошло;
5. објашњење начина на који се извршење налога разликује с обзиром на категоризацију клијената, ако Друштво различито третира категорије клијената и ако то може утицати на договоре о извршењу налога;
6. назнака о томе да ли је другим критеријумима дата предност у односу на разматрање непосредне цене и трошка при извршавању налога малих инвеститора и зашто су ти други критеријуми били нужни за постизање најповољнијег могућег исхода за малог инвеститора у погледу укупне вредности;
7. објашњење начина на који је Друштво употребило податке или алате који се односе на квалитет извршења, укључујући све податке објављене на основу

правилника који уређује давање дозволе за рад и услове за обављање делатности организатора тржишта;

8. према потреби, објашњење начина на који је Друштво искористило податке које достављају пружаоци консолидованих података о трговању успостављени на основу Закона.

Члан 33.

Друштво објављује информације у складу са члановима 29. и 30. на својим интернет страницама, у електронском формату који је јавно доступан за преузимање, а информације које се прописују чланом 31. ове Политике објављују се на интернет страницама у електронском формату који је јавно доступан за преузимање.

ВРЕМЕНСКИ РАД РЕГУЛИСАНОГ ТРЖИШТА ОДНОСНО МТП

Члан 34.

Радно време Београдске берзе а.д. Београд – организатора регулисаног тржишта и МТП је сваког радног дана, од 08:00 до 16:00 часова.

Правила пословања Београдске берзе а.д. Београд и Календар берзанских састанака клијенти могу преузети на интернет страници: www.belex.rs.

Члан 35.

Ова Политика је саставни део Правила и процедура пословања Друштва и ступа на снагу осмог дана од дана објаве на интернет страници Друштва.

Ова Политика се објављује наредног радног дана од дана пријема сагласности Комисије за хартије од вредности на Правила пословања и процедуре Друштва.

Генерални директор

Мина Ђерковић